

Sygn. akt I C 286/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 lipca 2017 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Maria Kruźlak

Protokolant Maja Foremny

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 lipca 2017 roku w Ś.

sprawy z powództwa B. S.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powoda B. S. kwotę 1.653,57zł (słownie: jeden tysiąc sześćset pięćdziesiąt trzy złote pięćdziesiąt siedem groszy) z ustawowymi odsetkami opóźnienie od dnia 3 lutego 2017 roku do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.111,22 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 286/17

UZASADNIENIE

Powód B. S. w pozwie z dnia 3 lutego 2017 roku przeciwko pozwanemu Towarzystwu (...) S.A. w W. domagał się zasądzenia kwoty 1.653,57 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 4 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że w dniu 2 listopada 2014 roku miał miejsce wypadek drogowy, w którym uszkodzeniu uległ samochód powoda marki H. (...) nr rej. (...). Do zdarzenia doszło z winy innego kierowcy, któremu pozwany udzielał ochrony ubezpieczeniowej w zakresie odpowiedzialności cywilnej. Powód zgłosił pozwanemu szkodę i powiadomił o konieczności wynajęcia samochodu zastępczego. Powód następnie wynajął samochód zastępczy na czas likwidacji szkody, udzielając wynajmującemu upoważnienia występowania w jego umieniu w postępowaniu likwidacyjnym. Szkada została przez pozwanego jako ubezpieczyciela sprawcy zakwalifikowana jako szkoda całkowita. Z tego tytułu wypłacono powodowi stosowne odszkodowanie w dniu 26 listopada 2014 roku. Powód zwrócił samochód zastępczy w dniu wypłaty odszkodowania. Za rzeczywistą szkodę spowodowaną wypadkiem należy uznać niemożność korzystania z pojazdu powoda w czasie likwidacji szkody. Okres wynajmu wynikał wprost z okresu likwidacji przedmiotowej szkody. Do dnia wniesienia powództwa pozwany nie zapłacił należnego odszkodowania. Na dochodzoną sumę składa się kwota należności głównej – 1.419,06 zł, skapitalizowane odsetki ustawowe od dnia 4 grudnia 2014 roku do dnia 2 lutego 2017 roku wynoszące 234,51 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Nie kwestionując swojej odpowiedzialności z tytułu szkody wyrządzonej powodowi wskutek zdarzenia komunikacyjnego z dnia 2 listopada 2014 roku, zarzuciła, że nie ponosi odpowiedzialności za koszt najmu samochodu po tym, jak powód uzyskał od pozwanego informację, że szkoda jest całkowita, co czyniło naprawę pojazdu ekonomicznie niecelową. Od tego dnia powód mógł podjąć

kroki w celu zapewnienia sobie możliwości korzystania z innego pojazdu. Pozwany uznał przy tym, że okres 7 dni był wystarczający do podjęcia takich działań. W ocenie pozwanego brak związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem, a szkodą powoda polegającą na korzystaniu z samochodu zastępczego przez dalszy okres, skoro nie jest możliwym, by w dniu wypłaty odszkodowania powód zakupił inne auto. Tym samym to nie fakt wypłaty odszkodowania zdecydował o zakończeniu najmu samochodu zastępczego. Pozwany nie kwestionował stawki najmu 160 zł za dobę.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Bezspornym w sprawie jest, że samochód powoda uległ całkowitemu uszkodzeniu w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej u pozwanego. Pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie za uszkodzony samochód w kwocie 2.750 zł, uznając szkodę jako całkowitą. Kwota ta stanowiła różnicę pomiędzy wartością samochodu przed zdarzeniem a wartością pozostałości. Wypłata nastąpiła w dniu 26 listopada 2014 roku.

Ponadto pozwany przyznał powodowi w dniu 16 grudnia 2014 roku kwotę 1.677 zł tytułem kosztu wynajmu samochodu zastępczego przez okres od 13 dni. Okres ten obejmował czas od dnia zdarzenia do 7. dnia po zawiadomieniu powoda o szkodzie całkowitej, które to zawiadomienie wystosowano do niego w dniu 7 listopada 2014 roku.

Powód miał 70 lat w chwili zdarzenia. Jest osobą niepełnosprawną o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Dowód: akta szkody – k. 25

Powód złożył w toku postępowania likwidacyjnego oświadczenie, że w związku z niepełnosprawnością musiał używać samochodu zastępczego do poruszania się w sprawach życia codziennego. Jako inwalida ruchu nie mógł korzystać ze publicznych środków transportu, toteż pojazd był mu niezbędny.

Dowód: oświadczenie – k. 11

W dniu 2 listopada 2014 roku powód zawarł z (...) Sp. z o.o. w J. umowę najmu samochodu marki S. (...) o numerze rejestracyjnym (...) na okres od 2 do 10 listopada 2014 roku. Czynnosc najmu określono na kwotę 160 zł brutto za dobę. Umowę przedłużano następnie do 17 listopada 2014 roku i kolejny raz do 26 listopada 2014 roku

Dowód: umowa najmu – k. 9

Powód upoważnił wynajmującego do uzyskiwania informacji w postępowaniu likwidacyjnym. Zobowiązał się także do zapłaty należności w przypadku ujawnienia okoliczności wyłączających lub ograniczających odpowiedzialność pozwanego.

Dowód: upoważnienie – k. 10

W dniu 4 grudnia 2014 roku Spółka z o.o. (...) w J. wystawiła powodowi fakturę za najem samochodu na kwotę 3.096,06 zł. Faktura wskazywała 24 doby najmu.

Dowód: faktura – k. 12

Powód wpłacił wynajmującemu w dniu 30 stycznia 2017 roku różnicę pomiędzy kwotą uznaną przez pozwanego, a wysokością należności wynikającą z faktury, to jest kwotę 1.419,06 zł.

Dowód: dowód wpłaty – k. 14

Powód skierował do pozwanego pismo z dnia 3 stycznia 2015 roku zawierające wezwanie do ponownego rozpatrzenia sprawy zapłaty całej kwoty najmu. Pozwany odmówił zapłaty, podnosząc, że od uzyskania informacji o szkodzie całkowitej powód powinien podjąć działania organizacyjne w celu zastąpienia uszkodzonego samochodu innym, co wyłącza potrzebę korzystania z samochodu zastępczego.

Dowód: pismo – wezwanie do zapłaty – k. 15, pismo pozwanego – k.13, akta szkody - 25

Sąd zważył:

Powód opiera swoje żądanie wobec strony pozwanej na przepisie art. 822 § 1 k.c. regulującym zasady odpowiedzialności ubezpieczyciela wynikające z zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej a stanowiącym, że ubezpieczyciel zobowiązany jest do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

Szkodę, której naprawienia dochodzi powód w pozwie należy uznać za pozostającą w związku adekwatnym z wypadkiem komunikacyjnym spowodowanym z wyłącznej winy kierowcy ubezpieczonego u pozwanego w zakresie odpowiedzialności cywilnej. W wyniku tego wypadku samochód powoda uległ całkowitemu uszkodzeniu a koszt naprawy przekroczyłby wartość pojazdu.

Odpowiedzialność posiadacza pojazdu regulują przepisy art. 436 § 1 k.c. w zw. z art. 435 § 1 k.c. Brzmienie tych przepisów nakazuje stosować odpowiednio do pojazdów mechanicznych zasady dotyczące przedsiębiorstwa lub zakładu wprawianego w ruch za pomocą sił przyrody. Tym samym na mocy tych przepisów samoistny posiadacz mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego środka, chyba że szkoda nastąpiła wskutek siły wyższej albo wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Podstawa odpowiedzialności pozwanego wobec poszkodowanego powoda wynika z przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U.2013.392 j.t). Zgodnie z art. 34 ust. 1 tej ustawy z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności co do zasady i naprawił szkodę przez zapłatę sumy stanowiącej równowartość samochodu przed wypadkiem pomniejszoną o wartość pozostałości oraz zwrócił należność za najem pojazdu zastępczego do dnia 14 listopada 2014 roku. Uznał więc za zasadne roszczenia powoda w zakresie zwrotu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, ograniczając jednak w tym zakresie swoją odpowiedzialność do części okresu, w jakim powód z tego pojazdu korzystał.

Oznacza to, że pozwany przyznał zasadność wynajęcia pojazdu zastępczego oraz zaakceptował stawki najmu, z tym jednak zastrzeżeniem, że wynajęcie pojazdu zastępczego byłoby zasadne tylko wówczas, gdy istniałaby możliwość naprawy pojazdu uszkodzonego. W sytuacji, gdy poszkodowany uzyskał informację o braku możliwości naprawy pojazdu winien w celu minimalizacji szkody podjąć w ramach własnych środków finansowych działania w celu nabycia nowego samochodu, nie zaś kontynuować najem.

Zgodnie z treścią art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Artykuł 361 § 2 k.c. przewiduje także odpowiedzialność zobowiązanego za straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Brzmienie tego przepisu pozwala przyjąć, zgodnie z poglądami wyrażonymi w orzecznictwie Sądu Najwyższego, istnienie zasady pełnego odszkodowania. Odnosząc ją do reguł odpowiedzialności ubezpieczyciela, należy zgodzić się ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, że w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkodę powstałą w związku z ruchem pojazdów ubezpieczyciel odpowiada wobec poszkodowanego w pełnym zakresie, w granicach adekwatnego związku przyczynowego, z ograniczeniem jedynie kwotowym do przewidzianej sumy gwarancyjnej (tak np. uchwała SN z dnia 13 marca 2012 r., III CZP 75/11, OSNC 2012, nr 7-8, poz. 81).

W uchwale z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie III CZP 5/11, Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego; nie jest ona uzależniona od niemożności korzystania przez poszkodowanego z komunikacji zbiorowej. Stanowisko to Sąd Najwyższy konsekwentnie podtrzymuje, m.in. w uchwale z dnia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie III CZP 76/13, stanowiącej, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita).

Pogląd taki, jako odpowiadający zasadzie pełnego odszkodowania, podziela w całości sąd rozpoznający niniejszą sprawę.

Powód wykazał fakt poniesienia kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz udowodnił celowość i racjonalność tych wydatków w aspekcie ekonomicznym. W okolicznościach przedstawionych przez niego, których pozwany nie kwestionował, celowość wydatków na najem pojazdu nie może budzić wątpliwości. Powód potrzebował samochodu w związku ze swoją sytuacją zdrowotną i życiową.

Nie sposób jednak podzielić argumentacji pozwanego, że jeszcze przed likwidacją szkody powód powinien podjąć kroki w celu zastąpienia uszkodzonego samochodu innym. Powiadomienie powoda o tym, że szkoda została zakwalifikowana jako całkowita nie może być uznane za jednoznaczne z naprawieniem szkody. Data naprawienia szkody, to jest wypłaty odszkodowania jest najwcześniejszą datą, od której odpowiedzialność pozwanego za szkodę wyrządzoną powodowi ustaje. Przerzucanie na poszkodowanego ciężaru poszukiwania środków na zakup innego samochodu w celu zwolnienia sprawcy szkody od odpowiedzialności w tym zakresie nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia w przepisach ani w okolicznościach sprawy.

Pozwany, podnosząc takie zarzuty nie twierdził nawet, że powód jeszcze przed likwidacją szkody miał możliwość nabycia samochodu, czy też uzyskania możliwości korzystania z niego bez konieczności kontynuowania umowy najmu pojazdu zastępczego.

W dniu wypłaty powodowi odszkodowania umowa ta uległa rozwiązaniu. Bez wpływu na ocenę zasadności roszczenia pozostaje fakt, czy powód mógł w tym samym dniu dokonać zakupu pojazdu. Przez wypłatę odszkodowania ustala przyczyna, dla której to pozwany miałby finansować najem samochodu zastępczego. Data zakupu nowego pojazdu miałaby znaczenie tylko wówczas, gdyby pozwany udowodnił, że powód nabył ten pojazd przed likwidacją szkody. Takiego zarzutu pozwany jednak nie podnosi.

Powyższe okoliczności przemawiały za uznaniem roszczenia powoda za zasadne i skutkowały zasądzeniem całej żądanej kwoty.

Odsetki zgodnie z art. 481§ 1 i 2 k.c. i art. 482 § 1 k.c. należą się powodowi od dnia wniesienia pozwu. W żądanej kwocie mieszczą się także skapitalizowane na ten dzień odsetki ustawowe. Brak podstaw do zasądzenia odsetek za okres poprzedzający wniesienie pozwu, w tym więc zakresie powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c., obciążając pozwanego kosztami w pełnym zakresie zgodnie z wynikiem procesu, gdyż powód uległ nieznacznie.